

Plnění úkolů z materiálů roku 1999 a 2004

Návrh systémového přístupu k péči o dětské a mladistvé delikventy, 1999

Navrhovaná konkrétní opatření	Plnění
L. Resort vnitra	
1. V rámci zpracování nového zákona o Policii ČR uvést preventivní činnost policie jako jednu ze základních povinností policie.	<p>Nesplněno</p> <p>V přijaté novele stávajícího zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, vypracované v roce 2001, konkrétní preventivní činnost policie zpracována nebyla.</p> <p>V úkolech policie uvedených v § 2 tohoto zákona je uvedeno, že policie se má spolupodílet na ochraně a bezpečnosti osob a majetku, odhalovat trestné činy a zjišťovat jejich pachatele. Tato činnost může být z obecného hlediska považována za určitý druh prevence před nežádoucím jednáním závadových osob.</p> <p>Obdobně lze uvažovat o činnosti orgánů Policie ČR, uvedené v § 13 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti a § 14 Zajištění, podle kterých je policista oprávněn zajistit osobu, která není schopna nebo nechce prokázat svou totožnost.</p> <p>Preventivní činnost Policie ČR je upravena ZP PP č. 57/2002, kterým je stanoveno, že policie vykonává preventivní činnost. Ta je zajišťována především Preventivně informačními skupinami policie.</p>
2. Systémově specifikovat specializaci pracovníků na úseku odhalování a vyšetřování trestné činnosti mládeže a páchané na mládeži.	<p>Nesplněno</p> <p>Specialisté na mládež jsou stále zatíženi jinými problematikami a množstvím administrativních úkonů; ze strany Policejního prezidia nebyly iniciovány žádné pozitivní změny situace</p> <p>Náplň práce těchto specialistů však neobsahuje pouze problematiku mládeže, jedná se spíše o specializované pracovní místo s kumulovanou pracovní náplní.</p> <p>Je vytvořena metodika hodnocení práce těchto specialistů, která problematiku mládeže a mravnostní TČ zohledňuje při plnění specifických úkolů na úseku represe, prevence a spolupráce, přičemž hodnocení není závislé výhradně na kvantitativně pojaté objasnenosti; tato metodika je součástí Závazného pokynu policejního prezidenta č. 8/2002, kterým se upravuje systém práce a postupy příslušníků Policie ČR při odhalování a dokumentování kriminality dětí a trestné činnosti páchané na mládeži.</p>
3. Vytvářet organizační podmínky pro vyhledávací a preventivní činnost v oblasti kriminality mládeže.	<p>Plněno formálně</p> <p>Podmínky pro vyhledávací a preventivní činnost, která je součástí práce specialistů, upravuje ZP PP č. 8 ze dne 21.1.2002.</p> <p>Specialisté podle stupně zařazení kromě odhalování, prošetřování, objasňování, operativního rozpracování a dalších úkolů policejních orgánů v trestním řízení se podílí na plnění různých úkolů na úseku prevence kriminality dětí.</p> <p>Organizují preventivně-výchovné akce, na základě zkušeností z řešení závažných případů kriminality dětí a po zhodnocení jejich příčin a podmínek navrhuje preventivní opatření a podílí se na jejich realizaci.</p> <p>V pravidelných intervalech organizují IMZ specialistů podřízených útvarů, kde se seznamují s operativní situací v okresech, krajích a v rámci ČR. Podle zaměření porady mohou přizvat pracovníky nebo zástupce dalších orgánů a organizací zabývajících se péčí o děti. Dochází k seznámení s nově přijatými zákony a interními akty řízení, které souvisejí s prací s dětmi a odhalováním a vyšetřováním jejich</p>
4. U pachatelů drogových deliktů osob mladších osmnácti let stanovit pro Policii ČR povinnost informovat o události příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí.	<p>Splněno</p> <p>Pravidelné předávání informací o stavu a vývoji trestné činnosti páchané nezletilými a mladistvými osobami a trestné činnosti páchané na mládeži je upraveno v Závazném pokynu policejního prezidenta č. 8/2002 čl. 5, odst. 2.</p> <p>Dané skutečnosti jsou vyhodnocovány a zpracovány do zprávy o bezpečnostní situaci v ČR.</p> <p>Na požádání IMZ specialistů všech stupňů pravidelně dochází k vyhodnocení stavu kriminality páchané mládeží v jednotlivých regionech. O stávajícím stavu jsou průběžně informováni příslušní státní zástupci.</p>
5. Ze strany vedení Policejního prezidia ČR vyžadovat v pravidelných intervalech informace o činnosti Policie ČR na úseku odhalování trestné činnosti mládeže a páchané na mládeži.	<p>Plněno průběžně a formálně</p> <p>Pravidelné podávání informací o činnosti Policie ČR na úseku odhalování a dokumentování trestné činnosti mládeže a na mládeži je upraveno v Závazném pokynu policejního prezidenta č. 8/2002, čl. 5, odst. 2; dané skutečnosti jsou nejméně pololetně vyhodnocovány a následně zakomponovány do zprávy o bezpečnostní situaci, která je každoročně předkládána vládě ČR.</p> <p>Úkoly jsou specifikovány z pohledu činnosti Služby kriminální policie a vyšetřování.</p>

6. Problematice informování o vývoji trestné činnosti dětí a mladistvých a o opatřeních přijatých ze strany resortu vnitra věnovat zvýšenou pozornost ve zprávách o bezpečnostní situaci, které jsou každoročně vládě ČR předkládány.	Plněno průběžně, pouze v uvedených Zprávách Na základě zpráv o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR v předešlých letech byla kriminalita dětí a mládeže zařazena mezi bezpečnostní rizika a je jí v uvedených zprávách věnována zvýšená pozornost. Součástí kapitoly o vývoji trestné činnosti dětí a mladistvých jsou informace o základních opatřeních přijímána zainteresovanými subjekty, kterými jsou zejména odbor prevence kriminality MV, policejní prezidium, MŠMT, MPSV a MS.
7. Pro Policii ČR vytvořit vzdělávací program zaměřený na oblast prevence kriminality se zvláštním zřetelem na preventivní působení mezi mládeží.	Splněno částečně Je vytvořen program vzdělávání preventivistů - policisté zařazení v PIS jsou pravidelně po dobu celého roku proškolení s celou problematikou prevence - sociální prevence (drogy, trestní odpovědnost, pravidla správného chování, jednání s oběťmi trestní činnosti). Je připravován kurz k problematice obětí trestné činnosti ve spolupráci s Bílým kruhem bezpečí.

Resort spravedlnosti

Opatření	Plnění
1. Prostřednictvím Nejvyššího státního zástupce zajistit: - specializaci státních zástupců na úseku trestné činnosti páchané mládeží, na mládeži a drogové kriminalitě;	Splněno Pokynem Nejvyššího státního zástupce byly u všech státních zastupitelství zřízeny samostatné specializace jednak na trestnou činnost mladistvých a trestné činy spáchané na dětech a mládeži , jednak na drogovou trestnou činnost . Jsou také u všech státních zastupitelství obsazeny konkrétními státními zástupci (někde i dva a
- důsledné využívání návrhů alternativních způsobů trestního řízení a alternativních trestů při současném posílení individuálního přístupu k obviněnému;	Splněno Je dbáno na individuální přístup k jednotlivým mladistvým delikventům a je kladen důraz na výchovnou složku trestů i trestního řízení. Jsou ukládány převážně výchovné tresty. Je také využíváno upuštění od potrestání a upuštění od potrestání s dohledem. Soudy bez výhrad akceptují též návrhy státního zástupce na ukládání alternativního trestu obecně prospěšných prací. V letech 2000 i 2001 došlo ke snížení počtu obžalovaných větším využíváním alternativních způsobů trestního řízení (např. podmíněného zastavení trestního stíhání).
- podávání návrhů trestu odnětí svobody mladistvých pachatelů jen v případech zvlášť zavrženíhodných trestných činů a nebezpečným pachatelům trestných činů;	Splněno Tento požadavek je respektován. Přesto byly tyto tresty ukládány poměrně často, neboť právě mladiství se nejčastěji dopouštějí jednání s vysokým stupněm nebezpečnosti pro společnost a mnohdy v páchaní trestné činnosti recidivují.
- využití všech zákonných prostředků vůči rodičům, které zanedbávají a ohrožují výchovu svých dětí,	Plněno částečně, nesystémově, okrajově V souvislosti s trestným činem ohrožování mravní výchovy mládeže (§ 217 TZ) docházelo pouze ke sporadickému postihu rodičů. Vývozování trestní odpovědnosti rodičů, kteří zanedbávají a ohrožují výchovu svých dětí, je i nadále komplikováno tím, že státní zástupci nemají k dispozici údaje, z nichž lze soudit na soustavné zanedbávání rodičovské péče, pokud se nezletilá osoba nedopustí trestného jednání šetřeného orgány Policie ČR.
- postih rodičů, kteří zneužívají své trestně neodpovědné děti k páchaní trestné činnosti;	Plněno částečně, nesystémově, okrajově Výskyt poznatků o tomto typu trestné činnosti je na území ČR poměrně nízký. Problém postihu rodičů bude zřejmě přetrvávat, neboť je zde zřejmá vysoká latence. Policie ČR i státní zastupitelství usilují přes tento stav o maximálně efektivní postih zejména zneužívání dětí k dětské prostituci vlastními rodiči.
2. Vytvořit personální a institucionální předpoklady pro kvalifikovaný výkon probační a mediační služby zaměřené na mladistvé pachatele.	Nesplněno, PMS ČR je dlouhodobě personálně poddimenzována Probační a mediační služba (dále jen PMS) věnuje mladistvým pachatelům mimořádnou pozornost. Systém PMS působí již na celém území ČR, v oblasti práce s mladistvými není ještě dostatečně využíván. PMS zahájila spolupráci s MPSV v problematice vzájemné součinnosti při práci s mladistvými pachateli a postupném sjednocování metodických postupů probačních úředníků a kurátorů pro mládež. Všechna střediska PMS mají pokyn vytvářet na okresní úrovni model užitečné spolupráce s kurátory pro mládež.
3. V rámci věznic pro mladistvé zajišťovat vzdělávání a výchovu vedoucí k soběstačnosti a odpovědnosti, prosazovat vytváření bezdrogových zón, oddělení pro léčbu drogových a jiných závislostí a speciálního zařízení pro práci s mladistvými s poruchami chování a osobnosti a sexuálními devianty.	Splněno Vězeňské službě se daří zvyšovat podíl odsouzených mladistvých, kteří si své vzdělání doplňují nebo zvyšují ve výkonu trestu. Tento trend je však také důsledkem stále horší úrovně vzdělanosti mladistvých delikventů nastupujících výkon trestu. Je také věnována mimořádná pozornost mimoškolní vzdělávací činnosti vůči mladistvým odsouzeným (výuky jazyků, právního vědomí, rodinné výchovy apod.)

	<p>Ve všech věznicích byly zřízeny poradny drogové prevence - pokrývají primární prevenci, evidují uživatele drog, navrhuji koncepční opatření, vyhodnocují mimořádné události související s drogami atd.</p> <p>V některých věznicích byly zřízeny bezdrogové zóny - jsou sem zařazováni odsouzení s aktuálními problémy s drogou, dobrovolně se podrobují zvláštnímu režimu zacházení. Toto oddělení je např. i ve věznicích pro mladistvé ve Věhrdech. Účinnost a efektivnost tohoto systému lze však těžko hodnotit.</p> <p>Mladiství odsouzení s poruchami chování a osobnosti a sexuální devianti jsou umisťováni do k tomu určených zařízení. Těchto osob je ale jen mizivé množství.</p>
--	--

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Opatření	Plnění
1. V součinnosti s Ministerstvem spravedlnosti vypracovat standardizované modely spolupráce kurátorů pro mládež s úředníky probační a mediační služby.	<p>Splněno na úrovni resortů, v praxi plněno v závislosti na kvalitě osobních vztahů</p> <p>V roce 2001 byla zahájena spolupráce mezi MPSV a nově ustavenou Probační a mediační službou ČR. Vymezování kompetencí pracovníků sociálně-právní ochrany a probační a mediační služby, vzájemné předávání informací v případové práci s klientem a společné postupy jsou pilotovány v Ostravě v rámci projektu Centra včasné intervence. Role a způsob komunikace jednotlivých aktérů byly dohodnuty právě na společných seminářích, nyní jsou pilotovány, zaznamenávány a prezentovány na kazuistických seminářích, které organizuje Centrum včasné intervence.</p> <p>Standardizované modely spolupráce založené na systémovém a tedy multidisciplinárním přístupu k práci s klientem úspěšně vznikají, v dalším období bude nutné je zpracovat do metodiky, která bude využitelná v rámci celé České republiky.</p>
2. V rámci reformy systému sociálních služeb na úrovni veřejné správy věnovat speciální pozornost možnosti udělování licencí pro výkon sociálně - právní ochrany dětí a mládeže.	<p>Splněno</p> <p>Podmínky pro vydávání pověření k výkonu sociálně – právní ochrany dětí jsou dány zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí v platném znění, který nabyl účinnosti 1. dubna 2000. Do konce roku 2001 rozhodovalo o vydání pověření k výkonu SPOD MPSV. Od roku 2002 přešla tato kompetence v souladu s principem decentralizace na krajské úřady.</p>
3. Podílet se na vytváření systémového přístupu k rizikovým skupinám dětí a mládeže prostřednictvím metodického vedení pilotního projektu Centra včasné intervence a zvažít tento model jako součást metodického vedení, průběžného vzdělávání a supervizí ze strany resortu v této oblasti.	<p>Splněno částečně, MPSV se účastní aktivit v rámci tohoto úkolu dle personálních možností</p> <p>MPSV se od počátku prací při vzniku Centra včasné intervence v Ostravě (dále jen CVI) významně podílelo na metodické podpoře tohoto projektu (zejména oblastí rozvoje sociální práce, využití sociálních služeb při práci s dětským a mladistvým pachatelem trestné činnosti a vzdělávání sociálních pracovníků; po celou dobu vzdělávacího programu zajišťovalo supervizní seminář pro frekventanty).</p> <p>MPSV připravilo pracovní náplně pracovníků CVI a po celou dobu projektu zajišťovalo konzultační proces, kde byly reflektovány jednotlivé vývojové etapy práce CVI.</p> <p>Vzdělávací program ukončený v listopadu roku 2002, byl následně vyhodnocen a zpracován do takové podoby, aby vznikl metodický materiál pro vzdělávání sociálních pracovníků ve veřejné správě, která bude mít široké využití a bude zařazen do připravovaného systému vzdělávání jako specializační kurs pro sociální pracovníky, kteří pracují s rodinou.</p>
4. V rámci reformy systému sociálních služeb upravit role kurátora pro mládež, sociálního pracovníka OPD a sociálního asistenta a jejich postavení v systému zabezpečení sociálních služeb a provádění sociálně - právní ochrany.	<p>Splněno</p> <p>Původní formulace úkolu vycházela z vize r. 1999, která byla později opuštěna. Postavení a role kurátora pro mládež a sociálního pracovníka OPD je upraveno zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, v platném znění. Úkol je nadále plněn na základě usnesení vlády č. 434/2003 ze dne 7. května 2003 O koncepci celoživotního vzdělávání sociálních pracovníků. Postavení a role sociálního asistenta je zakotvena v typologii sociálních služeb, která je zpracována v rámci přípravy věcného záměru zákona o sociálních službách.</p>

5. V rámci metodické činnosti působit na orgány sociálně-právní ochrany dětí, aby při přípravě podkladů pro rozhodnutí soudů o uložení předběžného opatření a ústavní výchovy dbaly na soulad mezi zájmy dítěte a podmínkami zařízení, v němž má být umístěno.	<p>Plněno metodicky, bez skutečného dopadu na praxi</p> <p>MPSV metodicky podporuje ty odborné přístupy sociálních pracovníků ve veřejné správě, které umožňují co nejcitlivější práci s rodinou a s dítětem v krizových a obtížných životních situacích (zejména o takové formy práce, které v rámci sociálně-právní ochrany dítěte umožňují život dítěte v přirozeném prostředí, které pomáhají rodině zvládat obtížné životní situace za pomoci sociálních služeb na podporu rodiny, jako jsou poradny, krizová centra, pracoviště ranné péče apod.).</p> <p>Pokud taková pomoc selhává a je nutné dítě umístit mimo rodinu, sociální pracovníci jsou metodicky vedeni k tomu, aby připravovali podkladové materiály, které umožní umístění dítěte do takového zařízení, které respektuje jeho zájmy a potřeby.</p>
--	---

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Opatření	Plnění
1. Urychleně předložit vládě zákon o ústavní a ochranné výchově.	<p>Splněno</p> <p>Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních je účinný od 1. července 2002. Stanoví druhy školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a pravidla provozu v těchto zařízeních. Je doplněn prováděcími předpisy a metodickými pokyny MSMT. V současné době je připravována novelizace, která řeší aktuální potřeby praxe.</p>
2. Zpracovat a vydat pokyn k postihu záškoláctví, a to zejména v oblastech vedení evidencí a jednotného přístupu k realizaci účinných opatření.	<p>Splněno</p> <p>Ve Věstníku MŠMT č. 3/2002 byl zveřejněn Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví. Pokyn podrobně upravuje danou oblast.</p>
3. V rámci výchovných ústavů pro mládež budovat specializovaná pracoviště (např. výchovně léčebná zařízení se zvýšenou výchovnou a ochrannou péčí).	<p>Splněno</p> <p>Přijatý zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, umožňuje zřizovat samostatná zařízení nebo oddělení pro děti s uloženou ochrannou výchovou, pro nezletilé matky nebo pro děti se závažnými poruchami chování, které vyžadují výchovně léčebnou péči.</p>
4. Dopracovat síť ambulantních a lůžkových pracovišť – Středisek výchovné péče tam, kde dochází ke kumulaci sociálně patologických jevů.	<p>Průběžně řešeno - dokončuje se vybudování sítě středisek výchovné péče dle § 16 zákona č. 109/2002 Sb. se záměrem rovnoměrného</p>
5. Podporovat systémovou prevenci sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních. V této souvislosti vytvářet podmínky pro práci poradenských pracovníků, včetně jejich dalšího profesního vzdělávání.	<p>Průběžně řešeno - systémovou prevenci sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních podporuje MSMT metodicky, finančně zprostředkovaně přes odbory školství krajských úřadů. Na základě usnesení vlády č. 343/2003 a č. 549/2003 je cílem vytvoření podmínek pro funkci školního metodika prevence formou úpravy výše přímé míry vyučovací povinnosti.</p> <p>Po provedené odborné analýze revidovaných Národních vzdělávacích osnov pro vzdělávání školních metodiků prevence byl zpracováván návrh vzdělávacího programu specializačního studia pro školní metodiky prevence, který bude ověřován v letech 2004-2006 PF UK v Praze. Kromě toho probíhá na všech PF podle dosavadních Národních vzdělávacích osnov vzdělávání školních metodiků prevence.</p> <p>Okresní metodiky preventivních aktivit průběžně vzdělává Institut pedagogicko-psychologického poradenství.</p>
6. Pro pracovníky školských a výchovných zařízení veřejné správy stanovit podmínky udělování licencí pro sociální a výchovnou práci s mládeží, jejíž vývoj je ohrožen nebo narušen.	<p>Nesplněno</p> <p>Systém akreditací a licencí pro sociální a výchovnou práci s mládeží je ve stádiu rozpracovanosti. Pedagogická fakulta Univerzity Palackého Olomouc zpracovala projekt "Vypracování standardů prevence drogových závislostí a vytvoření systému akreditací a licencí v oblasti protidrogové prevence".</p> <p>První výstupy jsou již zpracovány, musí zde však být návaznost na školský zákon, jehož nová verze nebyla Parlamentem ČR schválena.</p>
7. Zpracovat metodický pokyn, který by systémovým způsobem (ve spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a Policie ČR) řešil problematiku útěků, podmíněného propuštění, vycházek a návštěv rodiny ze školských zařízení pro výkon ústavní výchovy.	<p>Splněno</p> <p>Problematika útěků, podmíněného propuštění, systému vycházek či návštěv rodiny je zčásti řešena novým zákonem č. 109/2002 Sb. Uvedenou problematiku upravuje vyhláška č. 334/2003 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních v návaznosti na zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.</p>

Ministerstvo zdravotnictví

Opatření	Plnění
<p>1. V rámci metodické činnosti a ve spolupráci s referáty zdravotnictví okresních úřadů zvyšovat právní povědomí odborné veřejnosti o dodržování povinnosti ohlašovat případy zdravotního poškození nebo jinou újmu dítěte druhou osobou, stejně tak zvyšovat povědomí o nutnosti provádění preventivních prohlídek u dětí a mladistvých. Za tímto účelem aktivně využívat výsledky preventivních prohlídek.</p>	<p>Plněno průběžně</p> <p>MZ zahájilo projekt zdravotnická prevence kriminality – přistoupilo na systematický přístup řešení zdravotnických aspektů prevence kriminality, jehož potřeba vychází ze zjištění slabé kompetence lékařů a zdravotnických pracovníků při řešení konkrétních případů a z nefunkčního propojení s ostatními mimoresortními systémy; cílem projektu je doplnit vzdělání zdravotnických pracovníků v oblasti primární, sekundární a terciární prevence (prioritně řešenými problematickými skupinami osob budou zneužívané osoby (děti, ženy, senioři), pachatelé trestné činnosti s duševní nemocí, oběti trestných činů, duševně nemocní v kritických situacích a riziková mládež).</p> <p>Záměrem projektu, ale i dalších opatření MZ (především cestou vzdělávacích zařízení) je soustředit se na stále platné, v praxi však málo užívané postupy (depistáž, dispenzarizace u dětí s ohroženým vývojem), vyšší spolupráci s policií při péči o děti zasažené protispolečenskými aktivitami v roli pachatele (dětská prostituce, šikana) i v roli obětí (domácí násilí, šikana), a to zvláště v oborech psychiatrie, psychologie, pediatrie, venerologie; navázání silnější spolupráce se sociálními pracovníky a pracovníky zařízení prvního kontaktu i zařízení intenzivní péče; byl vypracován závazný "Doporučený postup diagnostiky syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte", který je určen praktickým lékařům.</p>
<p>2. Připravit právní rámec pro podmínky k vytvoření sítě zdravotnických zařízení určené k poskytování ochranné léčby, poradenské a léčebné činnosti alkoholismu a ostatních závislostí.</p>	<p>Plněno částečně</p> <p>Návrh novely zákona o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a návykovými látkami je v současné době projednáván ve Výboru pro sociální politiku a zdravotnictví. V návrhu zákona jsou zakotveny kompetence obcí, krajů aj. k řešení drogové problematiky. Dále jsou zde definovány typy odborné péče poskytované problémovým uživatelům a osobám závislým na návykových látkách.</p> <p>MZ připravuje ustavení poradního orgánu pro řešení problematiky alkoholismu a jiné toxikománie včetně kouření za účasti zástupců IPVZ, Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP aj.).</p> <p>V rámci připravované optimalizace sítě zařízení poskytujících ochrannou léčbu pacientů závislých na návykových látkách plánuje Ministerstvo zdravotnictví zohlednit také problematiku dětí, mladistvých a mladých dospělých agresorů.</p> <p>V současné době jsou v gesci resortu zdravotnictví detoxikační a detoxifikační zařízení pro děti a mládež a ambulantní a ústavní zdravotnická zařízení, která poskytují péči i dětem a dospívajícím závislým na návykových látkách. Často se jedná o problémové jedince s diagnostikovanými poruchami chování, které jsou příčinou toho, že se tyto mladí lidé dostávají do sítě výchovných zařízení resortu školství.</p>

	<p>Zřízení specializovaného pracoviště pro výkon ochranného ústavního léčení mladistvých a mladých dospělých agresorů, a to odděleně od pracoviště pro dospělé, považují za žádoucí. Problematika agrese má narůstající tendence a přesouvá se do nižších věkových kategorií. Současná síť zdravotnických zařízení orientovaná na spolupráci se zařízeními resortu školství není jasně definovaná a dostupnost příslušných služeb není dostatečně zajištěna. Problematika bude řešena v úzké spolupráci s resortem MŠMT i v rámci připravované Komise MZ pro implementaci koncepce oboru psychiatrie.</p> <p>Nesplnění se týká pouze části úkolu, a to přípravy právního rámce pro podmínky k vytvoření sítě ZZ pro ochranné léčby. Právní rámec pro podmínky k vytvoření sítě ZZ k poskytování poradenské a léčebné činnosti alkoholismu a ostatních závislostí je plněn.</p>
--	--

Vyhodnocení účinnosti přijaté legislativy související se systémovým přístupem k péči o delikventní mládež, 2004

úkol	plnění
Republikový výbor pro prevenci kriminality	
1. Realizovat projekt Systém včasné intervence v obci s rozšířenou působností (město Svitavy). Termín: do konce roku 2004	splněno, projekt je realizován
2. Ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem spravedlnosti, Nejvyšším státním zastupitelstvím, Probační a mediační službou ČR a Ministerstvem vnitra dokončit metodiku projektu Systém včasné intervence a nabídnout ji obcím s rozšířenou působností k využití, včetně návrhu finančního zabezpečení realizace projektu. Termín: červen 2005	splněno, Metodika SVI je vytvořena a k dispozici obcím.
3. Průběžně hodnotit systém péče o delikventní děti v rámci své činnosti. Každoročně zpracovávat pro členy Republikového výboru souhrnnou zprávu obsahující závěry z hodnocení systému, včetně návrhů opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Termín: únor 2005, 2006, 2007	splněno
4. Zpracovat a předložit vládě ČR "Hodnocení systému péče o delikventní děti s návrhy na opatření". Termín: 30. červen 2007	plněno předkládaným materiálem, posunuto na 30. září 2007
5. V rámci své činnosti podporovat multidisciplinární přístup k problematice delikvence dětí, a to již na místní úrovni ve spolupráci se sociálně administrativními strukturami působícími v této oblasti. Termín: průběžně	plněno deklaratorně v závislosti na ochotě resortů a dalších subjektů
6. Posoudit potřebu provedení výzkumu zaměřeného na další vývoj mladých dospělých po opuštění zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (míra sociálního vyloučení, konflikty se zákonem, apod.). Termín: do konce roku 2004	splněno, výzkum byl proveden
Ministerstvo vnitra	
1. Zvážit změnu evidence útěků dětí ze zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy útvarů Policie ČR, která bude odpovídat skutečnému stavu (Policie ČR odliší skutečný útek od např. pozdního návratu z vycházky, případu, nebo kdy se děti vrátí samo do jednoho dne, apod.). Termín: do konce roku 2004	nesplněno, Policie ČR nevyvinula aktivity potřebným směrem, nedošlo k nápravě stavu.
2. Zlepšit spolupráci a součinnost Policie ČR se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a to zejména v souvislosti s trestnou činností umístěných dětí a jejich útky ze zařízení. Termín: průběžně	nesplněno, z úrovně Policejního prezidia pouze formálně, na místní úrovni plně závislé na osobních kontaktech a kvalitě vztahů
3. Stabilizovat specialisty na mládež při útvech Policie ČR pro výkon jim svěřené problematiky. Jejich využívání k řešení úkolů na jiných problematikách omezit pouze na výjimečné případy a na co nejkratší dobu. Zvýraznit jejich úlohu v oblasti prevence kriminality dětí. Průběžným vzděláváním fixovat spolupráci s ostatními subjekty péče o delikventní děti. Termín: ihned, průběžně	nesplněno, specialisté na mládež jsou stále zatíženi jinými problematikami a množstvím administrativních úkonů; ze strany Policejního prezidia nebyly iniciovány žádné pozitivní změny situace

--	--

4. Podílet se na vytvoření funkčního systému strategického plánování snižování trestné činnosti dětí v podmínkách konkrétních měst v ČR založeného na efektivní a zákonem stanovené spolupráci partnerských subjektů zabývajících se problematikou kriminality dětí.	plněno pouze prostřednictvím aktivit odboru prevence kriminality MV (programy prevence kriminality na místní úrovni, community policing, systém včasné intervence); ze strany dalších odpovědných subjektů převládá stále spíše formální přístup
Termín: průběžně	
5. Podílet se spolu s probační a mediační službou na zpracování Národní koncepce spolupráce mezi Probační a mediační službou ČR a Policií ČR.	koncepce byla zpracována, termín nebyl dodržen.
Termín: do konce roku 2004	
Ministerstvo spravedlnosti	
1. V souladu s ust. § 123 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů důsledně sledovat a hodnotit postup soudů, vycházet přitom z justiční statistiky a výsledků tematických a kontrolních prověrek plynulosti soudního řízení, zejména v trestních věcech mladistvých delikventů a vazebních věcech mladistvých obviněných a přijímat účinná opatření k nápravě a zrychlení trestního řízení v souladu s ust. § 2 odst. 4 tr. řádu.	Úkol splněn. V roce 2005 byla realizována prověrka řízení ve věcech mládeže s tím, že předsedům krajských soudů bylo uloženo přijmout opatření k nápravě prověrkou zjištěných nedostatků a bylo jim uloženo, aby věnovali stálou pozornost projednávání těchto kauz bez zbytečného odkladu a v přiměřených lhůtách.
Termín: průběžně	
2. Zavést seznam probačních programů podle ust. § 17 odst.1 zákona č. 218/2003 Sb., a tím přispívat ke změně stávající justiční praxe k řešení kriminality mladistvých a mladých dospělých alternativními způsoby.	Úkol splněn, systém zaveden od konce roku 2004, viz webové stránky Ministerstva spravedlnosti.
Termín: do konce roku 2004	
3. Rozvíjet prostřednictvím Probační a mediační služby ČR nové, restorativní přístupy, které rozšiřují tradiční model práce o další rozměry – hledisko poškozeného (jeho zájmy a potřeby) a hledisko komunity, ve které ke spáchání trestného činu došlo.	Úkol plněn průběžně, připravuje se spuštění akreditačního systému pro programy restorativní justice.
Termín: průběžně	
4. Zpracovat ve spolupráci s Policejním prezidiem ČR Národní koncepci spolupráce mezi Probační a mediační službou ČR a Policií ČR.	Úkol splněn v průběhu roku 2004, koncepce byla zpracována a je průběžně vyhodnocována jak ze strany Policejního prezidia, tak PMS ČR.
Termín: do konce roku 2004	
5. Ve spolupráci s MPSV dokončit zpracování základních standardů pro poskytování probačních programů, včetně systému jejich akreditací a financování.	Úkol splněn, viz bod 2.
Termín: do konce roku 2004	
6. Výrazně posílit personální obsazení Probační a mediační služby ČR, zejména s ohledem na povinnosti a úkoly stanovené zákonem č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže.	Úkol plněn průběžně v závislosti na možnostech státního rozpočtu.
Termín: neprodleně	
7. Vyhodnotit uplatňování a účinnost zákona č. 218/2003 Sb. ve vztahu k vývoji trestné činnosti dětí a s využitím kriminologického výzkumu.	Úkol je obsažen ve schváleném plánu výzkumné činnosti našeho institutu pod názvem "Uplatňování zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy s ohledem na vývoj a stav kriminality a sociálně patologických jevů u mládeže a dětí", řešil se v období let 2006-2007 a je před dokončením. Zpráva se zjištěními z výzkumu bude zpracována k závěru letošního roku.
Termín: průběžně	plněno průběžně
8. Přispět ke změně rozhodovací praxe soudů ve věci nařizování ústavní a ukládání ochranné výchovy tak, aby vydané rozhodnutí odpovídalo potřebám dítěte a okolnostem případu a reagovalo na změny v chování dítěte (ve smyslu § 23, resp. § 87 zákona č.218/2003 Sb.).	Vzhledem k nezávislosti soudů umožňují kompetence a Ministerstva spravedlnosti ČR jen ve velmi omezené míře přispět ke změně rozhodovací činnosti ve věci nařizování ústavní a ukládání ochranné výchovy. Rozhodovací činnost soudů požadovaným směrem ovlivňuje činnost odvolacích instancí a Nejvyšší soud ČR vydáváním Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Soudci jsou v této problematice průběžně vzděláváni.
Termín: průběžně	

Nejvyšší státní zastupitelství	
1. V přípravném řízení i ve stadiu soudního řízení usilovat o širší uplatnění odklonů a alternativních opatření, jakož i alternativních trestů. Využívat v širší míře součinnosti probační a mediační službou.	Poznatky zpráv o činnosti za uplynulé roky (zejména za rok 2004, 2005 a 2006) svědčí o tom, že byť trestná činnost mladistvých (provinění, jichž se dopouštějí mladiství) a činy jinak trestné dětí mladších 15 let vykazují nepřetržitou tendenci k poklesu (ten už nelze připisovat jen populačnímu vývoji), odklony - a to ne pouze u mladistvých - se daří prosazovat ve stále větším rozsahu. Vyzdvihnout v této oblasti je třeba velmi kvalitní součinnost s Probační a mediační službou, byť stále přetrvává nepříliš uspokojivý stav, pokud jde o její personální obsazení.
Termín: průběžně	plněno průběžně
2. Zvyšovat odbornou připravenost státních zástupců, a to včetně prohlubování specializace stanovené pokynem obecné povahy poř. č. 3/2000.	Odborná připravenost státních zástupců (stejně jako soudců) se - pokud jde o problematiku juvenilní delikvence - neustále zvyšuje. Výchovně vzdělávací akce (semináře, školení, specializační kursy) jsou pořádány jednak Justiční akademií, jednak také krajsí státní zástupci ve své vlastní působnosti zajišťují příslušné výchovně vzdělávací akce (i pro státní zástupce okresních státních zastupitelství). Těžištěm výkonu působnosti na úseku mládeže (a to i v trestní oblasti působnosti) jsou právě tyto dva nejníže stupně soustavy státního zastupitelství. K prohlubování specializace stanovené nově vzorovým organizačním řádem - pokynem obecné povahy č. 4/2007 (ten však nabude účinnosti až dnem 1. 1. 2008) - dochází i projednáváním různých otázek na gremiálních poradách, operativních poradách a obdobných akcích.
Termín: průběžně	plněno průběžně
3. Zvyšovat podíl státních zastupitelství na prevenci kriminality.	Státní zastupitelství je především orgánem trestní represe a nic na tomto konstatování nemění fakt, že se v posledních letech výrazně posílila tzv. odklonná funkce přípravného řízení. Zákon o státním zastupitelství po novele z roku 2002 v § 4 odst. 2 zdůraznil i podíl státních zastupitelství na prevenci. Být zde státní zastupitelství nemůže sehrávat klíčovou roli, podíl na prevenci u této formy trestné činnosti se promítá jednak do účasti na nejruznějších přednáškách a dalších výchovně vzdělávacích akcích v místě působení jednotlivých státních zástupců, jednak v účasti na činnosti nejruznějších poradních orgánů či pracovních skupin. Za samotné NSZ je možné zmínit právě Republikový výbor pro prevenci kriminality, na jehož činnosti se podílí státní zástupkyně odboru trestního řízení; údaje za nižší státní zastupitelství v tak krátké době uvést nelze. Jen obecně je možno poukázat na to, že se výše uváděné aktivity podle možností jednotlivých státních zástupců odehrávají.
Termín: průběžně	plněno průběžně
4. ;Zvláštní pozornost věnovat aplikaci zákona č. 218/2003 Sb..	Tento úkol je stanoven velmi obecně a kdyby měl být vyhodnocen, musela by být opětovně - stejně jako v roce 2005 - vyžádána zvláštní zpráva. Aplikaci citovaného zákona státními zástupci se věnuje i zpráva o činnosti státního zastupitelství za uplynulý rok, tzn. za rok 2004 - 2006. Jen velmi stručně lze uvést, že přes fakt, že úprava zákona o soudnictví ve věcech mládeže není rozhodně bez problémů (např. nesoulad úpravy vazby a jejího trvání v trestním řádu a v citovaném zákoně), státní zástupci přistupují k naplňování smyslu a účelu tohoto zákona ofenzivně a zároveň citlivě. Využívají jednotlivých zákonných institutů včetně výchovných opatření a institutů odklonu, jak už bylo uvedeno výše.
Termín: průběžně	plněno průběžně
5. Věnovat pozornost některým trestným činům páchaným na dětech, z nich jmenovitě trestnému činu týrání svěřené osoby podle § 215 tr. zákona.	I na tento okruh problémů se zaměřuje zpráva o činnosti státního zastupitelství. Její jedna část zmiňuje problematiku trestných činů páchaných na dětech a na mládeži. V poslední době se zaměřuje nejen na skutkovou podstatu trestného činu podle § 215 tr. zák. (trestná činnost zde s jistými výkyvy stagnuje, rozhodně ale není zanedbatelná), ale i na nově upravenou skutkovou podstatu trestného činu podle § 215a tr. zák., popř. i na skutkovou podstatu podle § 217a tr. zák. (zatímco výskyt první jmenovaného trestného činu jde strmě nahoru, ale netýkají se tyto trestné činy vždy jen dětí a mládeže, ale tato kategorie je ohrožena i akty směřujícími proti manželům, resp. manželkám, druhům, resp. družkám, atd. - trestný čin uvedený naposledy se zatím vyskytuje pouze ojediněle).
Termín: průběžně	

Ministerstvo práce a sociálních věcí	nebyly dodány podklady o plnění úkolů
1. Spolupracovat s MS na zpracování základních standardů pro poskytování probačních programů, včetně systému akreditací a financování.	
Termín: do konce roku 2004	
2. Připravit novelizaci zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví kvalifikační požadavky pro pověřené osoby k výkonu sociálně-právní ochrany dětí a specifikuje fungování zařízení sociálně-právní ochrany s akcentem na nutnost průběžné práce s rodinami s nízkým socioekonomickým statutem a prevenci jejich selhávání.	
Termín: do konce roku 2004	
3. V rámci přípravy sociálních pracovníků k získání zvláštní odborné způsobilosti (vyhl. MV č. 512/2002 o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, kterou se provádí zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků) se intenzivněji orientovat na problematiku domácího násilí (týraných a zneužívaných dětí).	
Termín: průběžně	
4. Zajistit metodické vedení kurátorů pro mládež a metodických pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí na všech úrovních.	
Termín: průběžně	
5. Realizovat pravidelné metodické porady se zástupci krajských úřadů a v jejich rámci se zaměřovat na rozvíjení vzájemné spolupráce s probační a mediační službou.	
Termín: průběžně	
6. V rámci dotační politiky MPSV vyčleňovat potřebné prostředky na programy sociální prevence a prevence kriminality, programy protidrogové politiky a na podporu projektů romské komunity.	
Termín: průběžně	
7. Vytvořit systém vzdělávání sociálních pracovníků, který zajistí zvyšování jejich praktických kompetencí při práci s rodinou a dítětem.	
Termín: do konce roku 2005	

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	
1. V praxi důsledně oddělit výkon ochranné výchovy od ústavní výchovy, a to jednoznačným profilováním zařízení a zařazováním dětí do nich. (Z toho plyne nutnost zajištění odlišných režimových a stavebně-technických opatření v zařízeních pro výkon ochranné výchovy a ústavní výchovy.)	Důsledné oddělování výkonu ústavní výchovy od ochranné výchovy je možné plnit pouze částečně, a to zejména ve výchovných ústavech, kde je vyšší počet dětí s ochrannou výchovou. V dětských domovech se školou vzhledem k malému počtu těchto dětí nelze vytvářet samostatné skupiny a výkon ochranné výchovy je realizován společně s ústavní výchovou.
Termín: průběžně	
2. Akcentovat individualizaci přístupu k dětem v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, zlepšení spolupráce s Policií ČR při navracení zadržených dětí.	Plněno průběžně
Termín: průběžně	
3. Provést dotazníkové šetření ve všech zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy zaměřené na zjištění skutečné situace v oblasti počtu útěků dětí a souvisejících problémů.	Zjišťování situace v oblasti útěků bylo plněno průběžně, dotazníkové šetření a analýza byla zpracována v letošním roce, výsledky budou zveřejněny do konce roku 2007.
Termín: do poloviny roku 2005	
4. Provést odbornou analýzu důvodů umisťování dětí v kontextu výsledků diagnostiky poruch osobnosti a důvodů, které k umístění vedly.	Úkol pro svou rozsáhlost a náročnost nebyl v uvedeném termínu splněn. V současné době se jedná o jeho zadání odborné skupině Institutu pedagogicko-psychologického poradenství. Analýza bude provedena do konce roku 2008.
Termín: do poloviny roku 2005	
5. Personálně posílit příslušný odbor Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy odpovědný za plnění úkolů v oblasti ústavní výchovy a ochranné výchovy.	V důsledku snižování počtu odborných pracovníků v resortu MŠMT nemohl být splněn úkol týkající se personálního posílení odboru speciálního vzdělávání a institucionální výchovy.
Termín: do konce roku 2005	
Ministerstvo zdravotnictví	
1. Ve spolupráci s MŠMT definovat síť zdravotnických zařízení s pracovištěm pro výkon ochranného ústavního léčení mladistvých a mladých dospělých agresorů orientovaných na spolupráci se zařízeními resortu školství.	nebyly dodány podklady
Termín: do konce roku 2005	